

«Безліч книжок, що я читав запоем, страшенно впливали на мене, хвилювали, викликали бажання і собі написати щось таке... У своїх дитячих творах я намагався наслідувати найулюбленіших моїх авторів...»

О. Донченко

Олесь Донченко: СВІТ ЙОГО КНИГ

(до 115-ї річниці від дня народження українського прозаїка, казкаря)

Закоханий у рідну землю

Олесь Донченко займає почесне місце в українській дитячій літературі. Він був одним з її заспівувачів, невтомним творцем і пропагандистом. Десятки поетичних, драматичних і прозових творів вийшли за три десятиріччя з-під його пера і принесли йому заслужену славу талановитого дитячого письменника України.

*« В дитинстві Олесь дуже захоплювався Гоголем, повне зібрання творів якого подарував йому батько... Він багато читав, і прочитане глибоко западало йому в душу, формувало його світогляд і душевні якості, викликало гаряче бажання і собі так писати“ (зі спогадів сестри письменника Наталі Донченко)**

** з сайту: Бібліотека ім. О. Донченка ЦБС Солом'янського району м. Києва : [веб-сайт]. – Режим доступу: http://lib-don.blogspot.ru/p/blog-page_9.html*

Олександр народився у мальовничому селі Великі Сорочинці Миргородського повіту на Полтавщині 19 серпня 1902 року.

Його батько був учителем, і хлопчик зростав у атмосфері поваги й любові до книжки. Мати знала безліч народних пісень, казок та приповідок.

У перші роки життя для малого хлопчика місце його народження не мало ніякого значення. Але згодом, коли мрійливий, романтично настроєний Сашко підріс, та обставина, що він народився у Великих Сорочинцях, безперечно наштовхнула його на думку і собі спробувати писати так, як писав його славнозвісний земляк Микола Гоголь.

Другим невичерпним джерелом, що живило вразливе серце хлопця, до якого припадав письменник усе життя, була рідна природа.

На пустирі біля школи Василь Якович (тато письменника) посадив з учнями великий сад. Маленький Сашко був незамінним батьковим помічником у цій справі. Круті горби понад Пслон, порослі гаями, широкий луг за річкою і смугасті поля — то були перші, окрім шкільного саду, куточки рідної землі, де малий Олесь бродив босоніж «на лоні природи».

Часто в такі прогулянки він вирушав з батьком, який добре знав назви різних рослин, птахів, звірят. Свої знання батько щедро передавав синові.

Мабуть, саме з того часу і запала хлопцеві в серце ніжна любов до саду, до живої природи.

До лубенської чоловічої гімназії Олесь Донченко вступив у 1911 році.

Він був начитаний і добре підготовлений учень, хоча через природжену сором'язливість тримався скромно, навіть відлюдкувато. Особливо любив уроки літератури, історії, географії. Якось його запросили на літературний гурток почитати вірші... і гімназією пронеслася чутка: об'явився новий поет!

Це був початок літературного шляху Олесь. Він брав активну участь у літературному і драматичному гуртках, для яких писав п'єси та водевілі, виступав з читанням власних віршів на шкільних вечорах.

У 1918 році, коли юному поетові було шістнадцять років, на сторінках лубенської повітової газети з'явився перший його вірш «Журливая пісня, журливії звуки». Вірш був наслідувальний і недовершений, але молодий автор пишався своїм успіхом.

Уже наступного 1919 року, здобувши освіту в гімназії, він вступає на курси, після закінчення яких деякий час працює учителем – позашкільником, а згодом – інспектором політосвіти Лубенського району.

1923 року Олесь Донченко починає працювати в редакції повітової газети «Червона Лубенщина» і друкує на її сторінках свої вірші.

Восени 1924 року, відгукнувшись на заклик комсомолу зміцнювати ряди прикордонників, Олесь добровільно йде до лав Червоної Армії і служить на західному кордоні в кавалерійському полку.

Незабаром Донченка призначають старшим полковим вчителем.

Для молодого поета ця посада, дозволяла писати.

До Харкова все частіше і частіше летять від молодого військового вчителя конверти, начинені рукописами віршів та поем.

У 1926 році виходить перша збірка поета – «Червона писанка».

*«Багато разів ми зверталися до поетів з проханням написати хороший вірш для книжки-малюнка, цікаву казочку, віршоване оповідання... І от Олесь Васильович Донченко написав свої чудові казки-вірші «Півень у звіринці», «Туки-бан, барабан», «Страхопуд» та інші. Пам'ятаю, як ми всі раділи у видавництві, коли одержали першу віршовану казку Олесья» (Іван Багмут)**

** З сайту: Бібліотека Української Літератури: [веб-сайт]. – Режим доступу: <http://www.ukrlib.com.ua/bio/printit.php?tid=6526>*

У жовтні 1926 року його було відкликано з війська для літературної роботи. Його призначають секретарем юнацького сектора Державного видавництва України. Власне, тільки з того часу Олесь Донченко і починає писати для дітей.

Поштовхом до цього був брак сучасних творів для дошкільнят і школярів.

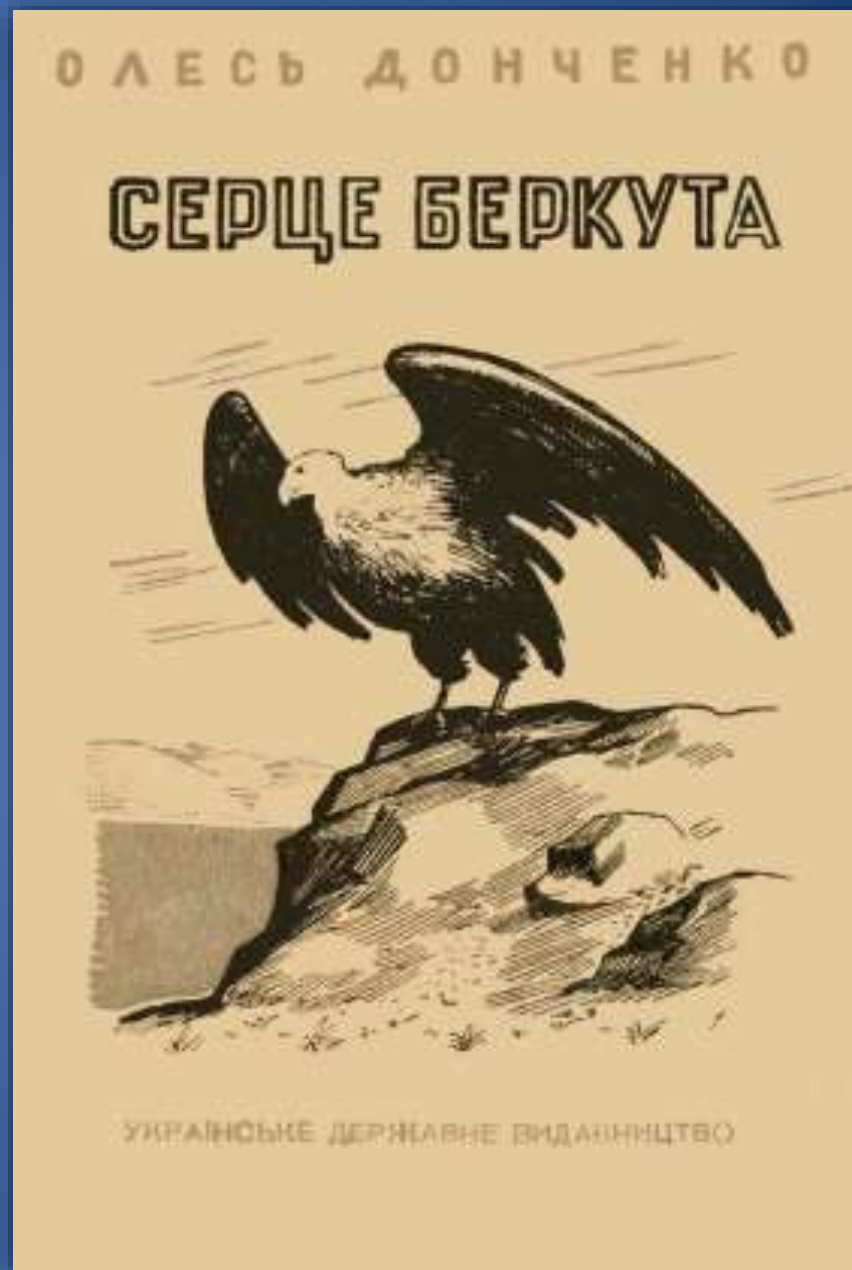
Першим прозовим твором Донченка для дітей була повість «Веселі кролі», що вийшла в 1932 році.

В наступні роки письменник все частіше звертається до дитячої повісті, його художня майстерність зростає. Найкращими довоєнними творами Донченка, без сумніву, є три повісті – «Школа над морем» (1937 р.), «Лукія» (1939 р.) і «Карафуто» (1940 р.).

Війна застала О. Донченка у Харкові. Через хворобу його не взяли до армії, і письменник разом із дружиною та сином евакуювався до Казахстану. Олесь Васильович влаштовується на роботу спочатку кореспондентом газети «Угольная магистраль», згодом — редактором газети «За большевистские темпы». Писати великі прозові твори було ніколи.

Війна вимагала негайно реагувати на важливі події, і Донченко майже цілком віддається кореспондентській діяльності. З-під його пера виходять статті, нариси, фейлетони, оповідання, в яких прославляється героїзм воїнів на фронтах. Найкращий твір періоду війни — повість «Серце беркута» (1944 р.). У лютому 1944 року він повернувся з евакуації у Харків і почав працювати в газеті «Большевик Южной».

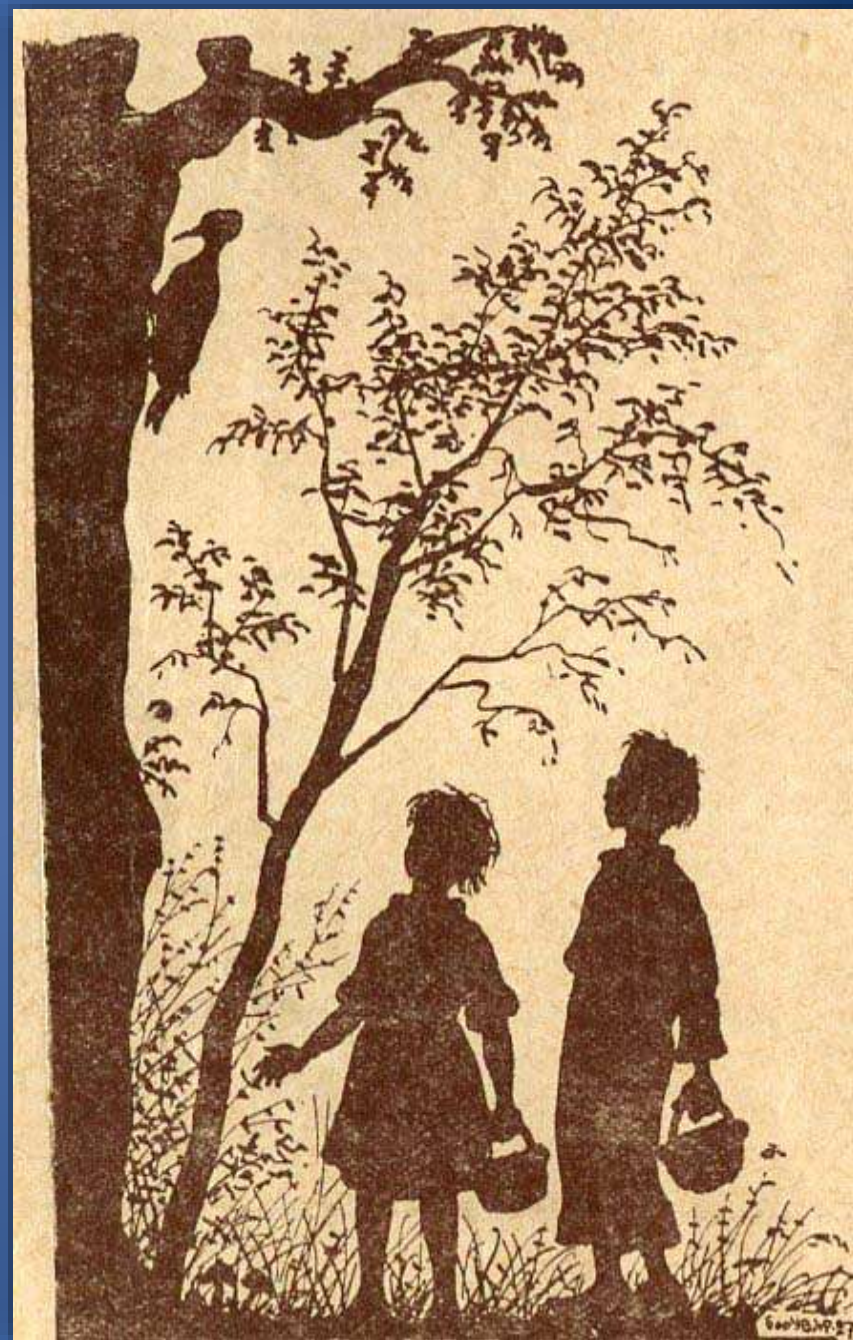

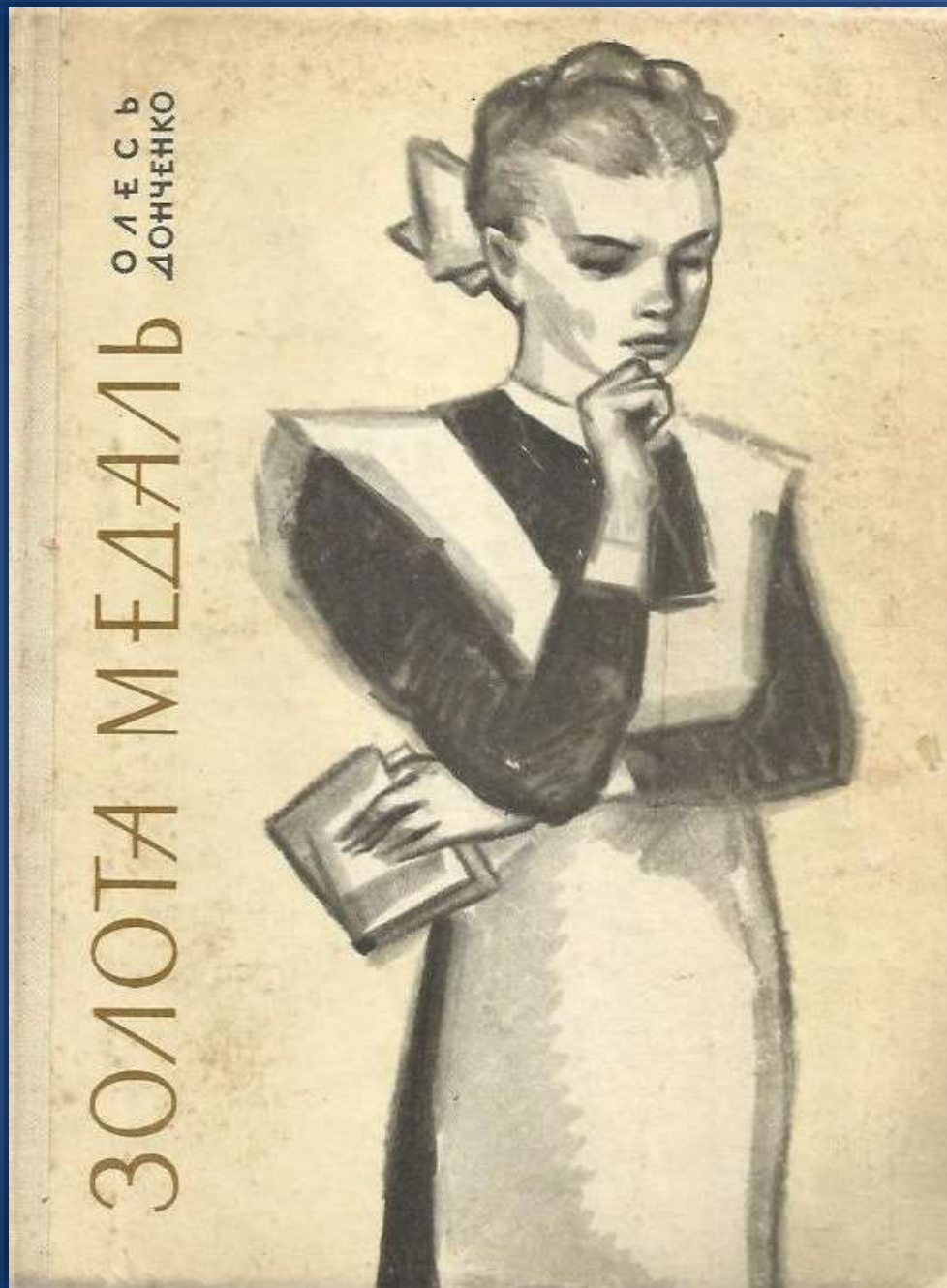

Письменника дуже хвилювала доля скривджених війною дітей. Тож не випадково головними героями його післявоєнних оповідань і повістей стають переважно діти. Їм він тепер присвятив усі свої сили і тепло серця. Часто вони ж підказували письменникові теми його майбутніх творів. Одним з таких творів стала «Лісничиха» — повість, яка по праву входить до золотого фонду української дитячої літератури. Повість вийшла у 1947 році. Тематично до «Лісничихи» примикають повість «Сад» та однойменне оповідання. Написані вони були трохи пізніше — у 1948 та 1950 роках. В обох висвітлюється улюблена тема письменника — взаємини людини з природою.

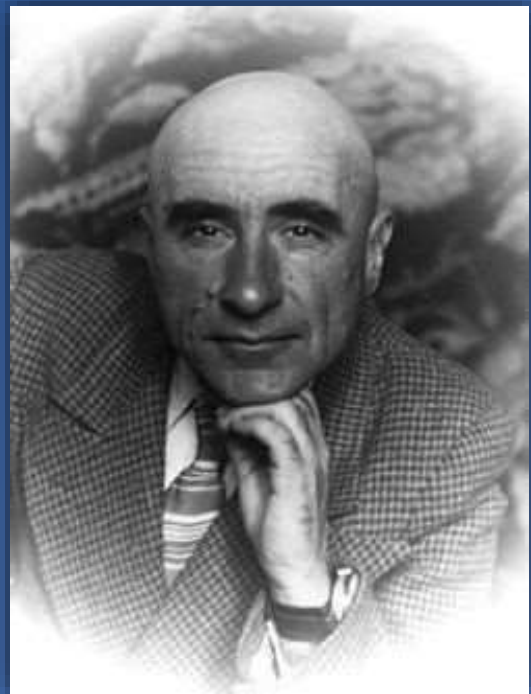
Донченко написав чимало прозових творів для дошкільнят та школярів молодшого шкільного віку. Переважно це невеликі оповідання, серед яких виокремлюються «Повість про новий дім» (1946), «Заповітне слово» (1948), «Шахта в степу» (1949), «Подорож до млина», «Хлопчик з дитбудинку», «Голубий гвинтик» (1950 р.) та «Золоте яєчко» (1952 р.), які стали популярними серед найменших читачів.

За оповідання «Голубий гвинтик» і «Золоте яєчко» у 1953 році автор одержав премію на конкурсі на кращу науково-популярну і науково-художню дитячу книгу.

Не оминув автор і шкільної тематики. Особливою любов'ю читачів користувалися повість «Юрко Васюта» (1950 р.) та роман «Золота медаль», який він задумав у 1950 році. Цей твір гідно увінчує довгий творчий шлях письменника. Роман «Золота медаль» — лебедина пісня Олеся Донченка, і проспівав він її мужньо, чесно, дзвінко. Після його виходу автор уже не брався за перо, хоча в голові роїлося багато нових задумів.

Хвороба невтримно прогресувала. Наприкінці 1953 року письменник їде до Києва, де йому зробили складну операцію, але це не принесло поліпшення.

12 квітня 1954 року Олесь Васильовича Донченка не стало.

«Тридцять років Олесь Донченко плідно працював на ниві дитячої літератури. Багато оповідань, повістей і романів написав він за цей час, в більшості з них головними героями виступали діти. Він був їхнім добрим і мудрим другом, учителем і порадником.

Кращі твори Олесь Донченка витримали випробування часом, увійшли до скарбниці нашого красного письменства. І з їхніх сторінок письменник і тепер, мов живий, веде щиру, задушевну розмову зі своїми юними друзями»

*(Дмитро Малик)**

* З сайту: Бібліотека Української Літератури: [веб-сайт]. – Режим доступу: <http://www.ukrlib.com.ua/bio/printit.php?tid=6526>

«Він любив життя, боротьбу, працю, рідну землю, любив героїку подвигу і пошуків, героїку сміливих дерзань, — і нема у нього твору, щоб там не виступали герої сміливі, чесні, розумні, сповнені романтичних мрій і героїчних поривань. Та й сам він був такий: ніжний, чесний, добрий, правдивий. Життя його позбавлене якихось зовнішньо ефектних пригод, зламів, — воно текло для стороннього ока нібито спокійно, розмірено. Але то тільки так здавалося. Насправді його життя — то суцільний трудовий подвиг. Думка його не знала спокою, вона нуртувала, як бурхливе джерело. Невтомний трудівник на літературній ниві — ось коротка і точна характеристика цього талановитого письменника»*

**з сайту: Бібліотека ім. О. Донченка ЦБС Солом'янського району м. Києва : [веб-сайт]. –
Режим доступу: http://lib-don.blogspot.ru/p/blog-page_9.html*

Книги з фонду відділу рідкісних та цінних видань

Донченко О. Барабан : поезії для дітей / О. Донченко ; мал та обкл. (дереворити) Г. Шкурдоди. – Харків ; Київ : Держ. вид-во України, 1930 (Київ : Друк литогр. ДВУ-УАН). – 67 с. : іл. – На тит. і обкл. авт.: О. Донченко.

Донченко О. Батьківщина : повість / О. Донченко ; мал. та обкл. Л. Каплана. – Харків ; Одеса : Дитвидав, 1936 (Одеса : Друк ім. Леніна). – 131 с. : іл. – На тит. і обкл. авт.: О. Донченко.

Донченко О. В лісі / О. Донченко ; мал. О. Довгаль. – [Харків] : Держ. вид-во України, 1928 (Харків : 1-а друк. ДВУ). – [15] с. : іл. – На обкл. авт.: О. Донченко.

Донченко О. Вартовий Країни Рад / О. Донченко ; мал. К. Худяк. – [Харків] : Молодий більшовик, 1931 (Харків : 6-а друк. УПП ДВОУ). – [15] с. : іл. – На обкл. авт.: О. Донченко.

Донченко О. Веселі кролі : повість / О. Донченко. – Харків : Молодий більшовик, 1931 (Харків : 1-а друк. ДВУ ім. Г. І. Петровського). – 127 с. : іл. – (Повісті та романи для дітей ; № 10-11). – На тит. арк. авт.: О. Донченко.

Донченко О. Війна на вгороді : казка / О. Донченко ; іл. С. Конончука. – [Харків ; Одеса] : Дитвидав, 1937 (Одеса : Друк. ім. Леніна). – [15] с. : іл.

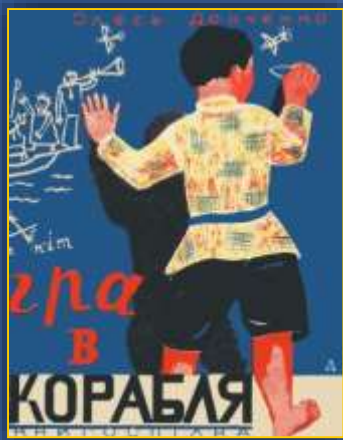
Донченко О. Вітер з Дніпра : повість / О. Донченко ; мал. та обкл. Й. Дайца. – [Харків ; Одеса] : Дитвидав, 1936 (Одеса : Друк. ім. Леніна). – 99 с. : іл. – На тит. арк. авт.: О. Донченко.

Донченко О. Галаганчик / О. Донченко ; мал. та худ. оформл. В. Невського. – Харків ; Одеса : Дитвидав, 1936 (Одеса : Друк. ім. Леніна). – 51 с. : іл. – На тит. арк. авт.: О. Донченко.

Донченко О. Голубина пошта / О. Донченко ; [худож. Мищенко]. – [Х.] : Держ. вид-во України, 1927 (Харків : 1-а друк. ДВУ ім. Г. І. Петровського). – [15] с. : іл. – На обкл. авт.: О. Донченко.

Донченко О. Гра в корабля / О. Донченко. – [Х.] : Книгоспілка, [1929]. – [11] с. : іл. – На обкл. авт.: О. Донченко.

Донченко О. Діти і квіти / О. Донченко ; мал. Г. Бурмейстер. – [Харків] : Держ. вид-во України, 1928 (Харків : 1-а друк. ДВУ ім. Г. І. Петровського). – [15] с. : іл. – На обкл. авт.: О. Донченко.

Донченко О. Електрика / О. Донченко. – [Харків] : Молодий більшовик, [1931] (Харків : Кн. ф-ка ДВОУ ім. Г. І. Петровського). – [15] с. : іл. – На обкл. авт.: О. Донченко.

Донченко О. За владу Рад / О. Донченко ; мал. Шавикіна. – [Харків] : Молодий більшовик, [1931] (Київ : 6-а друк. ДВОУ УПП). – [15] с. : іл. – На обкл. авт.: О. Донченко.

Донченко О. Івасик рибалка / О. Донченко ; мал. О. Судомори. – [Харків] : Книгоспілка, 1928 (Харків : 1-а друк. ДВУ ім. Г. І. Петровського). – [11] с. : іл. – На обкл. авт.: О. Донченко.

Донченко О. Казка про ледаря Мамулу Тюхтійовича про Діда-Мироїда та про скарб колгоспний / О. Донченко ; мал. та обкл. Л. Сидорова. – Харків ; Одеса : Дитвидав, 1934 (Одеса : Друк. ім. Леніна). – 24 с. : іл. – На тит. і обкл. авт.: О. Донченко.

Донченко О. Казочка про павука, горобця та шуліку / О. Донченко ; мал. М. Погрібняка. – [Харків] : Держ. вид-во України, 1928 (Харків : 1-а друк. ДВУ ім. Г. І. Петровського). – [15] с. : іл. – На обкл. авт.: О. Донченко.

Донченко О. Карафутто / О. Донченко ; худож. М. Рудаков. – [К.] : Дитвидав, 1940 (Одеса : Друк. ім. Леніна). – 239 с. : іл. – На тит. і обкл. авт.: О. Донченко.

Донченко О. Країна Фед : п'єса на 3 д. для театрів юного глядача / О. Донченко ; мал. та обкл. Корнева. – Харків ; Одеса : Дитвидав, 1935 (Одеса : Друк. ім. Леніна). – 39 с. : іл. – На тит. арк. авт.: Ол. Донченко.

Донченко О. Кулемет / О. Донченко ; мал. та обкл. Г. Бондаренка. – Харків ; Одеса : Дитвидав, 1934 (Одеса : Друк. ім. Леніна). – 10 с. : іл. – На тит. і обкл. авт.: О. Донченко.

Донченко О. Лист до барона / О. Донченко. – [Харків] : Держ. вид-во України, 1929 (Харків : 1-а друк. ДВУ ім. Г. І. Петровського). – [7] с. : іл. – На обкл. авт.: О. Донченко.

Донченко О. Лукія : повість / О. Донченко ; обкл. і мал. Л. Каплана. – [Київ] : Дитвидав, 1939 (Одеса : Друк. ім. Леніна). – 216 с. : іл. – На тит. і обкл. авт.: О. Донченко.

Донченко О. Лялечки / О. Донченко. – [Харків] : Книгоспілка, [1929] (Л. : Литогр. изд-ва «Ленин. Правда»). – [10] с. : іл. – На обкл. авт.: О. Донченко.

Донченко О. Маскарад : п'єса для дітей на 2 д. / О. Донченко. – [Харків] : Держ. вид-во України, 1929 (Харків : 1-а друк. ДВУ ім. Г.І. Петровського). – 32 с. – На тит. арк. авт.: О. Донченко.

Донченко О. Міцний ґрунт : техніч. повість / О. Донченко. – Харків ; Київ : Держ. науково-техн. вид-во України, 1935 (Київ : Друк. ДНТВУ). – 88 с. : іл. – На тит. арк. авт.: О. Донченко.

Донченко О. Молотьба / О. Донченко ; [худож. Глухов]. – [Харків] : Держ. вид-во України, [1928] (Харків : 1-а друк. ДВУ ім. Г.І. Петровського). – [16] с. : іл. – На обкл. авт.: О. Донченко.

Донченко О. На пасіці / О. Донченко. – [Харків] : Держ. вид-во України, [1927] (Харків : 1-а друк. ДВУ ім. Г. І. Петровського). – [15] с.: іл. – На обкл. авт.: О. Донченко.

Донченко О. Наша комунa / О. Донченко. – [Харків] : Молодий більшовик, [1931] (Харків : Друк. ДВОУ-УАН). – [15] с. : іл. – Вид. бібліогр. : 4-та с. обкл. – На обкл. авт. : О. Донченко.

Донченко О. Оаза в степу : повість / О. Донченко. – Харків ; Одеса : Молодий більшовик, 1932 (Одеса : 4-а друк. ім. Леніна). – 104 с. : іл. – (Повісті та романи для дітей ; № 11). – На тит. і обкл. авт. : О. Донченко.

Донченко О. Первісний степ : для дітей мол. віку про Держ. степ. наук.-дослід. інститут-заповідник «Чаплі» / О. Донченко ; наук. консультація Станчинського ; мал. Є. Рачова. – Харків ; Одеса : Молодий більшовик, 1933 (Одеса : 4-а друк. ім. Леніна). – 23 с. : іл. – На тит. і обкл. авт.: О. Донченко.

Донченко О. Перукарня / О. Донченко ; мал. Котляревської. – [Харків] : Молодий більшовик, [1930] (Харків : 1-а друк. ДВУ ім. Г.І. Петровського). – [12] с. : іл. – Вид. бібліогр. : 3-тя с. обкл. – На тит. і обкл. авт.: О. Донченко.

Донченко О. Півень у звіринці / О. Донченко ; мал. В. Невського. – [Харків] : Держ. вид-во України, [1927] (Харків : 1-а друк. ДВУ ім. Г.І. Петровського). – [11] с. : іл. – На обкл. авт.: О. Донченко.

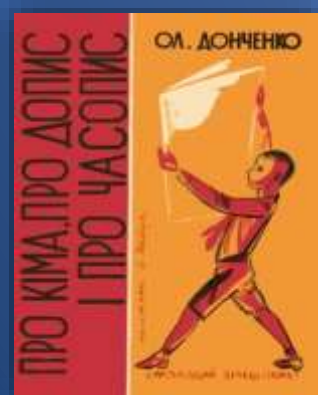
Донченко О. По губи / О. Донченко. – [Харків] : Держ. вид-во України, [1927] (Харків : 1-а друк. ДВУ ім. Г.І. Петровського). – [15] с. : іл. – На обкл. авт.: О. Донченко.

Донченко О. Притулок св. Терези : п'еса для дітей / О. Донченко ; мал. та обкл. Н. Корнева. – Харків ; Одеса : Дитвидав, 1935 (Одеса : Друк. ім. Леніна). – 48 с. : іл. – На тит. і обкл. авт.: Ол. Донченко.

Донченко О. Про змію довгохвосту / О. Донченко ; мал. Кеша. – [Одеса] : Молодий більшовик, [1933] (Одеса : 4-а друк. ДВОУ ім. Леніна). – [11] с. : іл. – На обкл. авт.: О. Донченко.

Донченко О. Про Кіма, про допис і про часопис / О. Донченко ; мал. Й. Дайца. – [Харків] : Молодий більшовик, [1931] (Київ : 6-а друк. УПП ДВОУ). – [14] с. : іл. – На обкл. авт.: О. Донченко.

Донченко О. Про кота-воркота / О. Донченко. – [Харків] : Держ. вид-во України, [1927] (Харків : 1-а друк. ДВУ ім. Г.І. Петровського). – [14] с. : іл. – Вид. бібліогр. : 3-тя с. обкл. – На обкл. авт.: О. Донченко.

Донченко О. Про царя, панів та про злидарів / О. Донченко. – [Харків] : Книгоспілка, [1928] (Л. : Литогр. изд. «Лен. правда»). – [11] с. : іл. – На обкл. авт.: О. Донченко.

Донченко О. Про школярика-малярика / О. Донченко ; мал. А. Бондаровича. – [Харків] : Видання Робочої газети «Пролетар», [1928] (Харків : 2-а друк. вид. «Пролетарий»). – [7] с. : іл. – Дод. до № 9 журн. «Жовтень».

Донченко О. Радіоказочка / О. Донченко ; [мал. О. Д.]. – [Харків] : Держ. вид-во України, [1927]. – [15] с. : іл. – На обкл. авт.: О. Донченко.

Донченко О. Розвідувачі нетрів : повість / О. Донченко ; мал. й обкл. Й. Дайца. – Вид. 2-е. – Харків ; Одеса : Дитвидав ЦК ЛКСМУ, 1936. – 73 с. : іл. – На тит. арк. авт.: О. Донченко.

Донченко О. Самоїди / О. Донченко ; мал. Б. Білопольський. – [Харків] : Молодий більшовик, [1931] (Харків : Друк. ДВОУ-ВУАН). – [11] с. : іл. – На обкл. авт.: О. Донченко.

Донченко О. Серце беркута : повість / О. Донченко ; худож. А. Коротков. – Київ ; Харків : Укр. держ. вид-во, 1945 (Харків : Друк. «Мистецтво»). – 39 с. : іл. – На тит. і обкл. авт.: О. Донченко.

Донченко О. Страхопуд / О. Донченко. – [Харків] : Держ. вид-во України, [1928] (Харків : 1-а друк. ДВУ ім. Г.І. Петровського). – [15] с. : іл. – На обкл. авт.: О. Донченко.

Донченко О. Столиця Харків / О. Донченко ; мал. П. Супонін. – [Харків] : Держ. вид-во України, [1931] (Харків : 1-а друк. ДВУ ім. Г.І. Петровського). – [14] с. : іл. – На обкл. авт.: О. Донченко.

Донченко О. У великому загоні : про Держ. степ. наук.-дослід. інститут-заповідник «Чаплі» / О. Донченко ; наук. консультація Станчинського ; мал. Є. Рачова. – Харків ; Одеса : Молодий більшовик, 1933 (Одеса : 4-а друк. ім. Леніна). – 24 с. : іл. – На тит. і обкл. авт.: О. Донченко.

Донченко О. Ударний загін : повість / О. Донченко. – Харків ; Одеса : Молодий більшовик, 1931 (Одеса : 4-а друк. ім. Леніна). – 96 с. : іл. – (Повісті та романи для дітей). – На тит. і обкл. авт.: О. Донченко.

Донченко О. Цирк / О. Донченко ; мал. М. Котляревської. – [Харків] : Держ. вид-во України, [1928] (Харків : 1-а друк. ДВУ ім. Г. І. Петровського). – [7] с. : іл. – На обкл. авт.: О. Донченко.

Донченко О. Школа над морем : повість / О. Донченко; мал. та обкл. В. Невського. – [Харків ; Одеса] : Дитвидав, 1937 (Одеса : 4-а друк. ім. Леніна). – 216 с. : іл. – На тит. і обкл. авт.: О. Донченко.

Донченко О. Школа над морем : повість / О. Донченко ; пер. с укр. А. Чумаченко ; рис. В. Цельмера. – М. ; Л. : Детиздат, 1940 (М.). – 276 с. : ил.

Донченко О. Школярі : оповідання / О. Донченко ; худож. оформл. О. Дев'яніна. – [Київ] : Дитвидав, 1940 (Одеса : Друк. ім. Леніна). – 19 с. : іл. – На тит. і обкл. авт.: О. Донченко.

Публікації творів автора у періодичних виданнях з фонду відділу рідкісних та цінних видань

Журнал «Барвінок»

*(заснований у січні 1928 року під назвою «Жовтень».
Після воєнної перерви випуск відновлено у квітні-травні 1945 року)*

Донченко О. Грак : [оповідання] / О. Донченко ; худ[ож.] М. Дерегус // Жовтень. – 1933. – № 11. – С. 4.

Донченко О. Грозза : оповідання / О. Донченко ; худ[ож.] Г. Бондаренко // Жовтень. – 1935. – № 8. – С. 14-16.

Донченко О. Дідусь Петрусь : [оповідання] / О. Донченко ; худ[ож.] Є. Соловійов // Жовтень. – 1939. – № 6. – С. 14-16.

Донченко О. Дитячий город : вірш / О. Донченко ; мал. А. Бондаровича // Жовтень. – 1929. – № 4. – С. 14-15.

Донченко О. Кулемет : [оповідання] / О. Донченко ; худ[ож.]
А. Гороховцев // Жовтень. – 1933. – № 10. – С. 3-5.

Донченко О. Майовка : [оповідання] / О. Донченко ; худ[ож.]
А. Гороховцев // Жовтень. – 1934. – № 5. – С. 21-23.

Донченко О. Місто : вірш / О. Донченко ; мал. Б. Фрідкіна //
Жовтень. – 1928. – № 10. – С. 12-13.

Донченко О. Музики : вірш / О. Донченко ; мал.
А. Бондаровича // Жовтень. – 1929. – № 1. – С. 12-13.

Донченко О. На вгороді : вірш / О. Донченко ; мал.
Д. Журавицького // Жовтень. – 1929. – № 9. – С. 4.

Донченко О. Про мою однокласницю Клаву : [оповідання] / О. Донченко ; худ[ож.] П. Булаховський // Жовтень. – 1941. – № 3. – С. 6-7.

Донченко О. Радіо-казочка : вірш / О. Донченко ; мал. Р. Воронцової // Жовтень. – 1928. – № 1. – С. 10-11.

Донченко О. Трактор : [оповідання] / О. Донченко ; худ[ож.] Є. Соловйов // Жовтень. – 1939. – № 7. – С. 14-16.

Донченко О. У комуні : вірш / О. Донченко ; мал. Д. Журавицького // Жовтень. – 1930. – № 4. – С. 4-5.

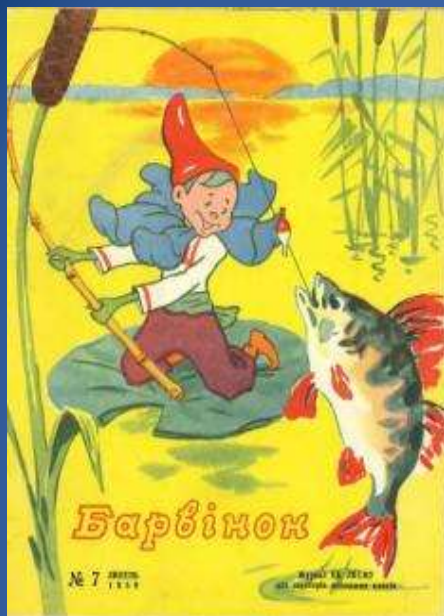
Донченко О. Хочу бути героєм : (оповідання) / Ол. Донченко ; худ[ож.] Г. Бондаренко // Жовтень. – 1936. – № 3. – С. 18-20.

Донченко О. Школа : [оповідання] / О. Донченко ; худ[ож.] В. Невський // Жовтень. – 1937. – № 8-9. – С. 9-10.

Донченко О. Щоденник : [оповідання] / О. Донченко ; худ[ож.] М. Щеглов // Жовтень. – 1938. – № 9. – С. 6-7.

Донченко О. Школярі : [оповідання] / О. Донченко ; худ[ож.] Л. Джолос // Жовтень. – 1938. – № 11. – С. 16-17.

Донченко О. Школа в наметі : [оповідання] / О. Донченко ; худ[ож.] А. Гербут // Жовтень. – 1934. – № 10. – С. 5-7.

Донченко О. Заповітне слово : [розділи з повісті] /
О. Донченко ; мал. М. Худяка // Барвінок. – 1948. – № 1. – С. 3-5 ; № 2. – С. 14-15 ; № 3. – С. 14-17 ; № 4. – С. 10-11 ; № 5. – С. 10-11 ; № 6. – С. 10-11 ; № 8. – С. 8-9 ; № 9. – С. 4-6.

Донченко О. Капітан Морж : оповідання / О. Донченко ;
мал. В. Гливенка // Барвінок. – 1947. – № 9. – С. 20-22.

Донченко О. Михайлик Позіхайлик / О. Донченко ; мал.
О. Козюренка // Барвінок. – 1945. – № 4-5 – С. 15-17.

Донченко О. На лісовій галявині : казка / О. Донченко ; мал.
С. Левицького // Барвінок. – 1946. – № 1. – С. 9-10.

Донченко О. Потвора піщаного
броду / О. Донченко ; мал. М.
Плещинського // Барвінок. – 1946.
– № 2-3. – С. 15-17.

Журнал «Піонерія»

Донченко О. День народження : оповідання / О. Донченко ; мал. Е. Кіяшко // Піонерія. – 1938. – № 9. – С. 2-3.

Донченко О. Записка : оповідання / О. Донченко ; мал. Є. Худяка // Піонерія. – 1937. – № 9. – С. 9-14.

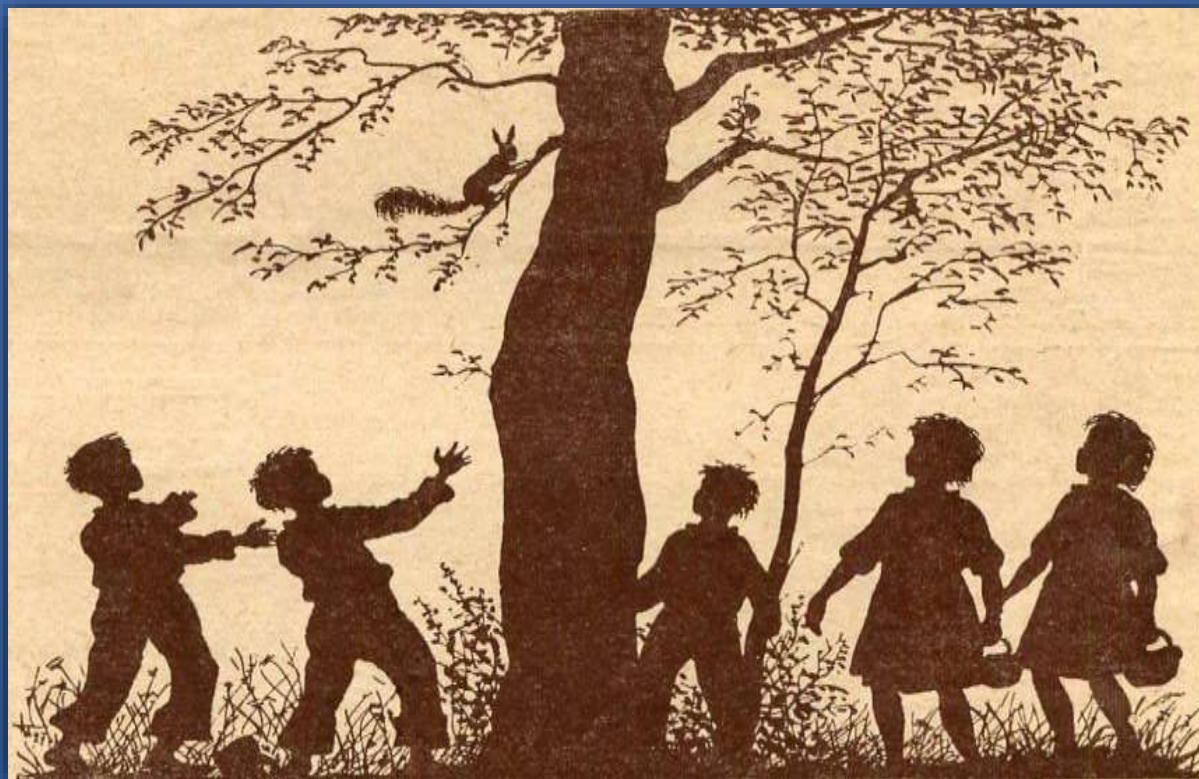
Донченко О. Лукія : (повість) / О. Донченко ; мал. Г. Бондаренка // Піонерія. – 1938. – № 1. – С. 29-41 ; № 2. – С. 33-43 ; № 3. – С. 37-43 ; № 4. – С. 37-45 ; № 5. – С. 37-45 ; № 6. – С. 31-38 ; № 7 (відсутній) ; № 8. – С. 9-20.

Донченко О. Моці / О. Донченко // Піонерія. – 1937. – № 11. – С. 37-38.

Донченко О. На ведмежій кручі : [оповідання] / О. Донченко ; мал. Г. Бондаренка // Піонерія. – 1937. – № 12. – С. 8-15.

Донченко О. Солдат Карл : оповідання / О. Донченко ; мал. А. Девяніна // Піонерія. – 1937. – № 10. – С. 21-25.

Донченко О. Трактор : п'єса / О. Донченко // Піонерія. – 1940. – № 7-8. – С. 52-55.

Журнал «Червоні квіти»

Донченко О. Батько й син : уривок з повісті «Веселі кролі» / Ол. Донченка ; мал. В. Невського // Червоні квіти. – 1930. – № 15-16. – С. 17-19.

Донченко О. Молотьба : вірш / Ол. Донченка // Червоні квіти. – 1927. – № 12. – С. 9.

Донченко О. По губи : вірш для жовтенят / Ол. Донченка ; іл. Б. Уварова // Червоні квіти. – 1927. – № 16. – С. 3-4 обкл.

Донченко О. Про царя, панів та злидарів : вірш / О. Донченка ; іл. Ів. Шульги // Червоні квіти. – 1927. – № 20. – С. 14.

Донченко О. Ударний загін : повість / Ол. Донченка ; мал. М. Глухова // Червоні квіти. – 1931. – № 6. – С. 2-6 ; № 9. – С. 12-15 ; № 10. – С. 10-12 ; № 12. – С. 12-15 ; № 13. – С. 20-23.

ДО ЧИТАЧІВ „ЧЕРВОНИХ КВІТІВ“

Давно вже хотілось мені написати повість, де було б змальовано роботу ударного піонерського загону в умовах боротьби за соціалістичну перебудову села, за машинізацію, за врожай. Подорож до сіл Краснокутського району дала мені чимало потрібного літературного матеріалу. Крім того я використав газетні дописи тощо.

Мені хотілось якнайповніше відобразити працю піонерів у комуні, отже я, бодай побіжно, показав у повісті і модельний гурток, і голубник військових голубів, і бій з гусеницею в садку. Але найголовніше, звісно, це участь піонерів у боротьбі за виконання промфінпляну. Цю

участь я намагався провести червоною ниткою через увесь твір. Власне, це й єсть тема моєї повісти.

Змальовуючи змагання комуні за нове життя, виводячи на сторінки твору комунівські досягнення й неполадки, не міг я, звісно, не показати руйнацкої роботи шкідників, що намагаються всіма засобами перешкодити бідноті йти новими шляхами.

Хотів я дати в повісті ще кролівник, як одну з важливих ділянок роботи піонерського загону. Але гаразд поміркувавши над цим, я вирішив, що це значно переобтяжить твір, зменшить його динамічність. До того ж я вже написав одну повість про шкільне кролівниче товариство — „Веселі кролі“ (видрукувало вид-во „Молодий більшовик“).

Наприкінці скажу, що я буду дуже радий, коли хто з моїх юних читачів поділиться зі мною вражінням від повісти, написавши мені на адресу: Харків, 12, будинок письменників „Слово“, кв. 58.

Олександр Донченко.

Донченко О. До читачів
«Червоних квітів» / О. Донченко //
Червоні квіти. — 1931. — № 13. —
С. 24.

Автор про свою повість
«Ударний загін».

Література про письменника з фонду періодичних видань відділу рідкісних та цінних видань

Журнал «Детская литература»

Желобовский И. Повесть украинского писателя Донченко / И. Желобовский // Дет. лит. – 1936. – № 11. – С. 26-27.

Коротка характеристика повісті «Батьківщина».

Рудерман М. Олесь Донченко «Лукия»/ М. Рудерман // Дет. лит. – 1940. – № 3. – С. 52-53.

Аналіз повісті «Лукия».